

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-22>

**РЕГІОНАЛЬНІ КЛАСТЕРИ:
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

Гнєшуєва Н. В.

аспірантка

Черкаського державного технологічного університету

Мильніченко С. В.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування

Черкаського державного технологічного університету

м. Черкаси, Україна

В світовому ринковому просторі стрімко змінюється роль та значення інформаційної інфраструктури, що значною мірою обумовлено існуючими проблемами інформаційного забезпечення регіональних ринків, наявністю та специфікою залучення цільового менеджменту, інноваційних інструментів та технологій. Регіональні кластери в практичній діяльності українського менеджменту окреслюють новітні перспективи розвитку кластерної моделі економіки, формують бачення незалученого інструментарію партнерських відносин в парадигмі «влада-бізнес-населення».

У системі знань економіки, менеджменту, теорії та методології регіоналістики категорія «кластер» трактується з позицій поширення новітніх форм спеціалізації та кооперації, інтеграції та консолідації видів діяльності в господарському комплексі окремої території, на міжрегіональному, галузевому та світовому рівнях. Кластери характеризуються системними відносинами на базі концентрації мереж постачальників, виробників, споживачів, представників ринкової інфраструктури та інших зацікавлених суб'єктів, що об'єднані кластерними ініціативами, відтворювальним процесом і технологічним циклом [1, с. 352].

Розвиток кластероутворення в українському бізнесі не є актуалізованим, що в першу чергу пов'язано з проблемою є недостатньої інформованості учасників ринку, слабо розвиненою інформаційною інфраструктурою, низьким рівнем якості інформаційних ресурсів. По друге, фактично відсутня пряма зацікавленість владного менеджменту в проєтуванні кластерних проєктів та відповідних ініціатив,

що є проявами нерозуміння ефективності кластероутворення в економіці регіонів. Такий стан не призводить до прогресивних зрушень в веденні господарської діяльності бізнесом, погіршує відносини з потенційними інвесторами, занижує оцінки іміджу регіонів та бізнесового середовища. І це далеко не повний перелік проблем, що постають перед регіональною та місцевою владою в умовах соціальної та економічної кризи (так звана криза пандемії).

Слід відзначити, що на думку іноземних стратегічних інвесторів, до основних чинників, які найбільш негативно вплинули на інвестиційну привабливість, інвестиційне забезпечення економіки України та важливих її секторів за підсумками 2019 р., слід віднести: низький рівень довіри до системи судочинства, поширеність і масштабність корупції, обтяжливість і нестабільність законодавства, монополізація ринків і захоплення влади олігархами, складність податкового адміністрування, нестабільність валютного курсу та розбалансованість фінансової системи, репресивність діяльності правоохоронних органів, військові дії на території країни, обмеженість вільного руху капіталу та валютних операцій, масштабність трудової еміграції з території країни [2, с. 6].

Стимулюючими та мотивуючими умовами змін в формуванні кластерної моделі української економіки, залучені інноваційних підходів в систему відповідного інформаційного забезпечення рекомендуємо визнавати:

- регулювання розвитку інфраструктури регіональних ринків з векторами інноваційного прогресу та спільними платформами інформаційного забезпечення;
- мотивування бізнесу та владного менеджменту до переходу на системні партнерських відносин з підприємствами-лідерами на світових ринках, утворення кластерів на базу успішного підприємництва за участю стратегічних інвесторів;
- удосконалення управлінського впливу регіонального менеджменту, що пов'язані з розробкою кластерної політики, цільового впливу на кластероутворення;
- обґрунтування пріоритетних секторів економіки, що повинні бути платформами прогресивних змін, інноваційними прикладами для розвитку малого та середнього бізнесу з позиції актуалізованого досвіду організації виробництва, інформаційної інфраструктури.

Перелічені напрями руху окреслюють низку потенційних завдань для регіонального менеджменту, потребують прискореного включення в стратегічні та тактичні плани розвитку територій. Свого самостійного обґрунтування потребують проекти кластероутворення в пріоритетно значущих секторах економіки.

Високою є частота згадування як пріоритетних у регіональних стратегіях та програмах інноваційного розвитку України таких секторів: енергетика й альтернативні джерела енергії, технології захисту навколишнього середовища, сільське господарство і туризм. Однак варто зазначити, що здебільшого програми та плани реалізації стратегій регіонального розвитку мають поверхневий і декларативний характер і, як результат, не знаходять практичної реалізації. Основною проблемою є відсутність опису реальних механізмів досягнення зазначених цілей. Потрібні також реальні проекти, які мають чітке визначення етапів від ідеї до впровадження із встановленням джерел фінансування. Кожний проєктний етап потребує моніторингу, контролю, цільового інформаційного забезпечення та відповідальних осіб [3, с. 80].

В усьому світі регіональні кластери визнано актуалізованим інструментарієм: підвищення конкурентоспроможності бізнесу, інноваційного оновлення виробництва та сфери послуг, удосконалення відносин довіри в інвестиційного та інформаційному забезпеченні ринкового середовища. Очевидним також є й той факт, що ефективний розвиток регіонів з векторами інноваційного прогресу реальна мета для української економіки за умов прогресивних зрушень в системі інформаційної інфраструктури ринкового середовища, залучення інвестицій в даний сектор на платформах прозорості співпраці та максимального врахування національних економічних інтересів.

Література:

1. Манн Р. В. Теоретико-методологічні засади розвитку регіонального менеджменту: особливості, проблеми, перспективи : монографія. Донецьк : ВІК, 2013. 352 с.
2. П'яте щорічне опитування іноземних інвесторів. Європейська Бізнес Асоціація. Dragon Capital. Центр Економічної Стратегії. URL: https://ces.org.ua/wpcontent/uploads/2020/11/2020_ForeignInvestorSurvey_Presentation_ua.pdf.
3. Панкова Л. І. Смарт-спеціалізація як сучасний напрям розвитку економіки регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*: наук. екон. журн. Вип. 1. Київ : Нац. акад. упр., 2020. С. 73–82.